

[Inger Merete Nordentoft.]

hører, at en tysk familie, der har 3 børn, som går i dansk skole, og som er glade for at gå i dansk skole, nu bliver presset til at sætte deres 4. barn i tysk skole. Dette barn har aldrig talt andet end dansk i sit hjem. Dette barn græder og er fortvivlet over at gå i tysk skole, men det skal gå i tysk skole, det er nødvendigt, fordi faderen er købmand og der fra de tyske familiers side bliver lagt et vist pres på ham: hvis dit barn ikke kommer i tysk skole, kan vi finde andre at handle hos.

Det er alt det, som delvis gik i svang i 20erne, der nu igen begynder at gå i svang. Disse børn, der går i tysk skole, går, indtil de kommer i skole, for manges vedkommende i den danske børnehaven og befinder sig vel der. De er legekammerater med danske børn, og med ganske få undtagelser er dansk deres hjemmeprog. Det står for mig således, at de 15, der meldte deres børn til den tyske skole, har været nogen, der var interesseret i at bevare en speciel tysk skole, og de skulle have lov til det, men man skulle ikke ved at give dem en skole, der kunne tage det fire-femdobbelte antal børn, give dem vind i sejlene til at fare ud for at lave en agitation blandt hjemmetyskerne, som ikke har højere ønske end, at deres børn skal gå i dansk skole og blive ganske almindelige borgere i Sønderjylland, og tvinge dem til nu at sætte deres børn i en tysk skole.

Jeg er også klar over, at der nu skal komme en tysksproget efterskole i Tinglev. Det er mit bestemte indtryk, at det havde man undgået, hvis man havde givet tilbud om rektorboligen alene og ikke fremsat det som et primært tilbud. Jeg tror, at man nu har skabt en uro i det lille samfund dernede, en uro, som skaber strid og splid i mange hjem, som gør mange børn kede af det, og som med rette har gjort de danske borgere i Tinglev by mismodige over den støtte, de får i deres bestrebelse for at udligne skellet mellem hjemmetyskerne og de danske borgere i Sønderjylland.

Jeg må derfor på det dybeste beklage, at man er gået til at overdrage den tyske skoleforening skolebygningen på de yderst favorable vilkår, hvorpå det er sket. Jeg må ligesom de danske, jeg har talt med på egen, sige, at det virker som en videreførelse af 1920ernes skolepolitik, den skolepolitik, som flertallet her på rigsdagen brød staven over den 28. juni 1948.

Frede Nielsen: Jeg kan helt og fuldt slutte mig til den redegørelse, den højtærede

undervisningsminister fremkom med, og om selve denne sag behøver jeg sådan set ikke at sige noget; men kaldt frem af nogle af de bemærkninger, det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft kom med nu, vil jeg gerne sige lidt af mere principiel karakter.

Det ærede medlem begår den fejl, synes jeg, at se på dette tilfælde som noget isoleret. Man må vurdere det på baggrund af hele situationen dernede. Det er klart, at den opgave, som forestod i efterkrigsårene, måtte være overordentlig vanskelig både for de pågældende ministre og for de embedsmænd, der fik med ordningen at gøre. Vi har fået den revision af skoleordningen, som det ærede medlem talte om. Den har der været delte meninger om. Jeg må sige i denne forbindelse, at jeg tror, at enhver — eller de allerfleste — nu kan indse, at det var lykkeligt, at vi fik denne revision, og dens anvendelighed har vist sig meget klart — allerede nu har tyskerne 25 skoler i gang —, men uanset den meningsforskel, der var på dette område, var faktisk alle kredse dernede interesseret i, at man søgte at normalisere forholdene, efterhånden som det lod sig gøre, og helst så hurtigt som det kunne lade sig gøre. Næsten alle — jeg må sige næsten, for der var jo visse kredse, der gik til yderligheder —, næsten alle var enige om, at vi skulle give tyskerne alt det, der måtte skønnes ret og rimeligt. Det var givet, at et behov for skoler ville opstå igen indenfor det tyske mindretal. Ingen, som kender forholdene dernede, har kunnet forestille sig en fremtid, hvor det tyske mindretal overhovedet ikke skulle søge at få sine egne skoler i gang igen. I hvor vid udstrækning det vil ske, ja, det vil tiden vise; som allerede sagt er der nu 25 skoler i gang.

Som sagt, det har været en overordentlig besværlig opgave både for embedsmænd og for ministre. Jeg indrømmer blankt, at der har været tilfælde, hvor jeg syntes man gik for lemføldigt til værks og gav mindretallet for store indrømmelser, og måske andre tilfælde, hvor jeg syntes man kunne have været noget mere imødekommende, men det hele har været en skønssag og meget vanskeligt at afgøre helt præcist.

Jeg mener egentlig, at den argumentation holder, som det pågældende ministerielle udvalg lagde til grund for sin indstilling i Tinglev-spørgsmålet. Jeg ved godt, at det ikke er populært i Tinglev og på Tinglevengen at sige det, men jeg for min part synes, at den holder. Det er rigtigt, at der kun var tilmeldt disse 13 eller 15 elever — hvor mange det nu var — i Tinglev, men det er også rig-